

hvis Indtægter endog løbe op til 7000 Rd., og det er Noget, som ligger ganske naturligt i den menneskelige Betragtning, at saadanne Tilfælde virke med ganske anderledes Vægt for Opfattelsen end den mangfoldig store Mængde af Tilfælde, hvor Lønningerne ere ulige mindre. Det kan altsaa have ligget som en Grund for Folkeønsket, at man har syntes, der var noget Urimeligt, noget Ubilligt i, at enkelte Embeder skulde have en saa betydelig Indtægt. Den Maade, hvorpaa den ærede Kultusminister er gaaet ind paa Reformen, bestaaer væsentlig deri, at han har taget fra de større Embeder og lagt til de mindre og taget fra alle Embeder et Beløb, hvoraf det saakaldte Lønningsfonds Udgifter skulde udredes. Derimod er det klart, at for Befolkningen vil der i og for sig ikke være indbundet noget Gode af den Natur; Befolkningen vil, som det ogsaa af flere ærede Medlemmer igaar er hørt, og det af Medlemmer, der antages at have nøie Kjendskab i denne Retning, maaskee endogsaa istædt for at føle en Lettelse komme til at føle sig under et større Tryk, end der har været tidligere, navnlig ved Tiendens Indbetaling paa Amtstuen til bestemte Forsaldstider istædt for at betale den efter Leilighed til vedkommende Tiendetager. Den Slags Fordele vil altsaa ikke vindes for Yderne. Derimod tror jeg rigtignok, at der for endeel vil kunne naaes det Gode, at Flytning af Præsterne vil kunne blive noget mindre. Dog skal jeg ikke lade ubemærket, at dersom man vil fastholde de sex Lønningsklasser med Spring fra 1000 til 2400 Rd., saa er der al den Opfordring til Flytning, som paa nogen Maade kan gives. En Indvending, og det en meget betydelig, som det synes mig at kunne gjøres imod Reformen, som den er foreslaaet, er den — og den blev anført af en æret Rigsdagsmand, som sidder noget herfra (Høgsbro) — at man ved paa denne Maade at lønne de Geistlige gjør dem ubelukkende til Statsembedsmænd. Jeg har levet ikke saa nær paa Landet; det er endeel nær siden, men jeg huffer meget vel fra den Tid, hvor vanskeligt det i det Hele var for Befolkningen, naar den fik en ny Præst, at sætte sig i det rette aandelige Forhold til ham. Det ligger i den menneskelige Natur, at vi ere

utilbøielige til at indbringe en Fremmed i det, som ret ligger inderst i vort aandelige Væsen, og det er deri, at det rette Forhold skulde finde Sted mellem Menigheden og dens Præst. Naar man nu ved den Lønningsmaade, som her er foreslaaet, ikke opnaaer Andet, saa opnaaer man tilvisse det, at man fjerner en heel Deel af de Bevørgningspunkter, der ellers finde Sted mellem Menigheden og dens Præst. Det er saa, at der, i alt Fald for de fleste Mennesker, høres en ydre Anledning til for at træde i Forbindelse med Præsten, og naar man borttager disse ydre timelige Anledninger og kun vil lade de aandelige Anliggender blive tilbage, saa frygter jeg meget for, at Forbindelsen, der, efter hvad man siger, i de senere Aar skal være betydelig løsnet, vil blive endnu løsere. Et andet Moment, som det efter en Ytring af den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds (S. A. Hansen), syntes mig der kunde være Anledning til at troe laae bag ved Folkeønsket, var Tiendens afsløsningsningen. Den ærede Rigsdagsmand sagde, at der var i Befolkningen et meget levende Ønske om at faae Tienden afløst som Tiende. Dersom denne Afsløsning virkelig skal foregaae, saa vil det i Virkeligheden kun kunne blive en Afsløsning af Navn, thi skal Afsløsningen ikke bestaae i, at man stjenker Yderne Tienden, ville de komme til at afløse den efter dens Værdi. Det er en Sag, som er forsøgt andre Steder, og det er en Sag, vi i stor Udstrækning her i Landet have forsøgt paa andre Ting, men man maa vel lægge Mærke til ved en saadan Afsløsning, at den medfører for Eftertiden en meget betydelig Fare. Kapitaliserer man Afsløsningen, saa faaer man derved et Fond, som i trange Tider meget alvorligt indbyder til dermed at hjælpe sig ud over Diebliffets Vanskelighed, men naar den trange Tid er forbi, saa bliver det Eftertiden, der kommer til at bære de Byrder, som det egentlig var Nutidens Pligt at tage paa sine Skuldre. Naar man altsaa ikke vil afløse Tienden paa den Maade, at den kommer til at staae som en fast Prioritet i Sorden, ikke under Navn af Tiende, men under Navn af en anden Ydelse — det var jo i Forbindelse med Inddragelse i Statsklassen, at det ærede Medlem omtalte det — saa kan jeg for mit